

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta podnikohospodářská

Bakalářská práce

Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta podnikohospodářská
Obor Podniková ekonomika a management

Příležitosti pro české podnikatele v Norsku

Vypracoval: Jiří Andrlík

Vedoucí práce: Ing. Jitka Šlechtová, CSc.

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma
„Příležitosti pro české podnikatele v Norsku“
jsem vypracoval samostatně.
Použitou literaturu a podkladové materiály
uvádím v přiloženém seznamu literatury.

V Praze dne 14. prosince 2006

Jiří Andrlík

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval Ing. Jitce Šlechtové, CSc za poskytnutí řady údajů potřebných k dokončení této práce a za umožnění konzultací problémů v této práci řešených.

Obsah

1 ÚVOD	7
2 PODNIKÁNÍ.....	8
2.1 PODNIK A OBCHODNÍ JMĚNÍ	8
2.2 OBCHODNÍ FIRMA	9
2.3 PODNIKÁNÍ ZAHRANIČNÍCH OSOB.....	10
2.4 OBCHODNÍ REJSTŘÍK.....	11
2.5 OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	13
2.5.1 VEŘEJNÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST	16
2.5.2 KOMANDITNÍ SPOLEČNOST.....	17
2.5.3 SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM.....	18
2.5.4 AKCIOVÁ SPOLEČNOST	19
3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA NORSKA	19
3.1 EKONOMICKÝ PROFIL ZEMĚ.....	21
3.2 VLÁDNÍ PENZIJNÍ FOND.....	24
4 DAŇOVÝ SYSTÉM.....	25
5 NORSKÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	27
5.1 OSOBNÍ SPOLEČNOSTI	27
5.2 KAPITÁLOVÉ SPOLEČNOSTI.....	27
6 DOHODA MEZI NORSKEM A EU O NORSKÉM FINANČNÍM MECHANISMU PRO OBDOBÍ 2004 – 2009	28
6.1 PRAVIDLA A POSTUPY PRO IMPLEMENTACI NORSKÉHO FINANČNÍHO MECHANISMU.....	30
6.2 PROJEKTY	30
6.2.1 INDIVIDUÁLNÍ PROJEKTY	31
6.2.2 PROGRAMY (SKUPINY PROJEKTŮ)	31
6.2.3 SPECIFICKÉ FORMY GRANTOVÉ POMOCI.....	32
6.2.3.1 BLOKOVÉ GRANTY	32

7 OBCHODNÍ VZTAHY NORSKO – ČR	32
8 PŘÍLEŽITOSTI PRO ČESKÉ PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY V NORSKU	35
9 SROVNÁNÍ PODNIKATELSKÝCH PODMÍNEK NORSKA A ČR	37
10 ZÁVĚR.....	40
SEZNAM PRAMENŮ	41
LITERATURA.....	41
DALŠÍ ZDROJE	41
INTERNETOVÉ ZDROJE	41
SEZNAM TABULEK.....	43
PŘÍLOHY:.....	44
P.1 EKONOMICKÁ ÚROVEŇ ČLENŮ EU A NĚKTERÝCH DALŠÍCH ZEMÍ.....	44
P.2 ROPNÉ TĚŽEBNÍ PLOŠINY V NORSKU.....	45
P.3 KONTAKTY NA ZASTUPITELSKÉ ÚŘADY ČR V NORSKU	46

1 Úvod

Norsko je skandinávskou zemí, ve které žije nevelký počet obyvatel a která nemá ani podstatný mezinárodní vliv. Ve výši hrubého domácího produktu však patří mezi nejrozvinutější země na světě. Za zmínku stojí také to, že není členem Evropské unie, avšak je členem například NATO. I když se na první pohled může zdát, že zdrojem současného bohatství je pouze těžba ropy a zemního plynu, má tato země také vysoké příjmy z cestovního ruchu a díky bohatým hospodářským kontaktům.

Ve své práci podávám kromě základních informací o zemi hlavně informace o právních aspektech podnikání v Norsku, stejně jako o mezinárodní spolupráci umožňující přeshraniční obchod a vzájemnou podnikatelskou podporu. Součástí této práce jsou i informace o tamním daňovém systému a o typech obchodních společnostech. Srovnávám také základní prvky spojené se zahájením a provozováním podnikatelské činnosti v Norsku a v České republice. Část práce je věnována finančnímu mechanismu, který má za cíl podporovat méně rozvinuté členy EU při snaze snižovat rozdíly v hospodářské úrovni mezi starými a novými zeměmi.

Cílem této práce je především podat informace o podnikatelském prostředí této země a pomoci najít českým podnikatelům perspektivní sektory této ekonomiky. Podnikatele především zajímá, na jaké orgány se může v případě potřeby obrátit a co ho čeká při spolupráci s norskou společností nebo při založení vlastní firmy. Tato práce může sloužit jako pomocník pro potenciálního zájemce o vstup na norský trh.

2 Podnikání

Pojem podnikání představuje soustavou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.

Podnikatelem podle obchodního zákoníku je¹:

- a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku
- b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů
- d) osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Místem podnikání fyzické osoby se rozumí adresa zapsaná v obchodním rejstříku nebo v jiné zákonem upravené evidenci. Podnikatel má povinnost zapisovat do obchodního rejstříku své skutečné místo podnikání. Sídlem organizační složky podniku, kam patří odštěpný závod, jiná organizační složka podniku, která se zapisuje podle zákona do obchodního rejstříku a provozovna, tedy prostor, v němž se uskutečňuje podnikatelská činnost, se rozumí adresa jejího umístění.

2.1 Podnik a obchodní jmění

Podnikem se rozumí soubor hmotných i nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a další majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k uskutečňování podnikatelské činnosti. Podnikem je věc hromadná. Na právní poměry podniku jsou použita ustanovení o věcech v právním smyslu. Tím není dotčena působnost zvláštních právních předpisů, které se vztahují k nemovitým věcem, předmětům průmyslového a jiného duševního vlastnictví, motorovým vozidlům apod., pokud tvoří součást podniku.

Obchodním majetkem podnikatele, který je fyzickou osobou, se rozumí majetek (věci, pohledávky a jiná práva a další penězi ocenitelné hodnoty), který patří podnikateli a slouží k

¹ Viz RABAN, P.: Obchodní zákoník. Praha: Eurounion 2003. ISBN 80-7317-021-3

podnikání. Obchodním majetkem podnikatele, který není osobou fyzickou, ale právnickou, se rozumí veškerý jeho majetek. Soubor obchodního majetku a závazků vzniklých činností podnikatele, který je fyzickou osobou, v souvislosti s podnikáním se označuje jako obchodní jmění. Jměním podnikatele, který je osobou právnickou, je jeho veškerý majetek a závazky. Pod pojmem čistý obchodní majetek se rozumí obchodní majetek po odečtení závazků vzniklých podnikateli v souvislosti s podnikáním. To platí pro fyzickou osobou. Pro osobu právnickou se odečítají veškeré závazky. Vlastní kapitál je tvořen vlastními zdroji financování obchodního majetku podnikatele a v rozvaze stojí na straně pasiv.

2.2 Obchodní firma

Obchodní firma je označení, pod kterým je podnikatel zapsán v obchodního rejstříku. Na podnikatele, který není zapsán v obchodním rejstříku se nevztahují ustanovení o firmě. Právní úkony činí, je-li fyzickou osobou, pod svým jménem a příjmením a je-li osobou právnickou, pod svým názvem. U svého jména a příjmení nebo názvu může podnikatel, který není zapsaný v obchodním rejstříku užívat při podnikání odlišující dodatek nebo další označení za předpokladu, že nepůsobí klamavě a jeho užívání je v souladu s právními předpisy.

Firmou fyzické osoby je vždy její jméno a příjmení. Firmou obchodní společnosti, družstva a dalších právnických osob, které vznikají zápisem do obchodního rejstříku, je název, pod kterým jsou v obchodním rejstříku zapsány. Součástí firmy právnických osob je také dodatek označující jejich právní formu.

Firma nesmí být zaměnitelná s firmou jiného podnikatele a také nesmí být klamavá. K odlišení firmy nepostačuje rozdílný dodatek označující právní formu. U fyzické osoby zpravidla postačí k odlišení, když se uvede jiné místo podnikání. Má-li fyzická osoba stejné jméno s jiným podnikatelem působícím v témže místě, musí doplnit ve firmě údaj o jménu dostatečně odlišujícím dodatkem. Podniká-li více osob pod společným jménem bez toho, aby byla založena právnická osoba, musí tyto osoby splnit závazky vzniklé při tomto podnikání společně a nerozdílně. Společné jméno není firma.

Ten, kdo zdědí podnik, nebo jej případně nabude smlouvou, může podnikat pod dosavadní firmou s nástupnickým dodatkem, pouze v případě, že má k tomu výslovný souhlas zůstavitele nebo dědiců či právního předchůdce. Je-li podnikatelem fyzická osoba, která změnila své jméno, může používat ve firmě i své dřívější jméno s dodatkem, který obsahuje nové jméno. Firma právnické osoby přechází na nástupnickou právnickou osobu s podnikem, pokud zaniká původní právnická osoba bez likvidace a nástupnická právnická osoba firmu převeze. Má-li nástupnická právnická osoba odlišnou právní formu, musí být potom změněn dodatek v souladu s její právní formou. Převod firmy bez současného převodu podniku není přípustný. Převod firmy je možný i při převodu pouhé části podniku, bude-li podnikatel část zbývajících provozovat pod jinou firmou nebo tato část zanikne likvidací. Je-li součástí firmy právnické osoby jméno společníka nebo člena, který přestal být jejím společníkem nebo členem, může právnická osoba užívat dále jeho jméno jen v případě, že k tomu dá souhlas. Firmy podnikatelů, jejichž podniky spadají k témuž koncernu mohou obsahovat shodné prvky, obsahují-li dodatek o příslušnosti ke koncernu a pokud jsou dostatečně navzájem rozlišitelné.

Pokud byl někdo dotčen na svých právech neoprávněným užíváním firmy, může se proti neoprávněnému uživateli domáhat, aby se takového jednání zdržel a závadný stav odstranil. Může také požadovat vydání bezdůvodného obohacení a přiměřené zadostiučinění, které může být poskytnuto i v peněžní formě. Pokud byla neoprávněným užíváním firmy způsobena škoda, lze se její náhrady domáhat. Soud je oprávněn účastníku, jehož návrhu bylo vyhověno, přiznat v rozsudku právo uveřejnit rozsudek, a to na náklady účastníka, který ve sporu neuspěl, a podle okolností určit i rozsah, formu a také způsob uveřejnění.

2.3 Podnikání zahraničních osob

Zahraniční osoby mají možnost podnikat v České republice za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako české osoby, pokud ze zákona nevyplývá něco jiného. Zahraniční osobou se rozumí fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem mimo území České republiky. Českou právnickou osobou se rozumí právnická osoba, která má sídlo na území České republiky. Oprávnění, aby zahraniční osoba mohla podnikat na území České republiky vzniká ke dni zápisu této osoby, popřípadě organizační složky jejího podniku do obchodního rejstříku. To ovšem neplatí pro fyzické osoby, které jsou státními příslušníky

členských států Evropské unie a dalších států tvořících Evropský hospodářský prostor, které podnikají na území České republiky. Tyto osoby podléhají stejnému právu jako české fyzické osoby.

Zahraniční osoba má také možnost se za účelem podnikání podílet na založení české právnické osoby nebo se účastnit jako společník nebo člen v české právnické osobě již založené. Může také českou právnickou osobu založit, případně se stát jediným společníkem české právnické osoby, pokud zákon jediného zakladatele nebo jediného společníka připouští. Právnická osoba může být založena pouze podle českého právního řádu.

Majetek zahraniční osoby související s podnikáním v České republice a majetek právnické osoby se zahraniční majetkovou účastí může být v České republice vyvlastněn nebo vlastnické právo omezeno, jen pokud je to v souladu se zákonem a ve veřejném zájmu, který není možno uspokojit jinak. Proti takovému rozhodnutí se lze bránit oprávněným prostředkem u soudu. Při vyvlastnění musí být poskytnuta bez prodlení náhrada odpovídající plné hodnotě majetku dotčeného těmito opatřeními v době, kdy byla uskutečněna. Tato náhrada musí být také volně převoditelná do zahraničí v cizí měně.

Právnická osoba, která byla založena podle práva cizího státu za účelem podnikání a která má sídlo v zahraničí, může přemístit své sídlo do České republiky v případě, že to umožňuje mezinárodní smlouva, která je pro Českou republiku závazná a byla vyhlášena ve Sbírce zákonů či ve Sbírce mezinárodních smluv. To platí i naopak, tedy pro přemístění sídla české právnické osoby do zahraničí. Přemístění sídla nabývá účinnosti ode dne jeho zápisu do obchodního rejstříku. Vnitřní právní poměry právnické osoby se i po přemístění sídla do České republiky řídí právním řádem státu, v němž byla založena. Tímto právním řádem se řídí i ručení jejích společníků nebo členů vůči třetím osobám. Toto ručení však nesmí být nižší, než je stanoveno v českém právu pro tutéž nebo obdobnou formu právnické osoby. Přemístění sídla právnické osoby z České republiky do zahraničí nebo ze zahraničí do České republiky je možné také uskutečnit za podmínek stanovených právem Evropských společenství či zvláštním zákonem.

2.4 Obchodní rejstřík

Obchodní rejstřík je veřejný seznam, do kterého se zapisují osoby u nichž to stanoví zákon.² Je veden v elektronické podobě. Obchodní rejstřík vede soud, který je k tomu zvláštním právním předpisem určený (rejstříkový soud). Rejstříkový soud vede pro každého zapsaného podnikatele, organizační složku podniku, podnik zahraniční osoby, případně jeho organizační složku zvláštní složku. Součástí obchodního rejstříku je také sbírka listin. Rejstříkový soud zveřejňuje zápis do obchodního rejstříku, jeho změnu či výmaz, dále také ukládá listiny do sbírky listin bez zbytečného odkladu po zápisu. Zveřejňované údaje jsou nejpozději do jednoho týdne ode dne zápisu oznámeny rejstříkovým soudem také příslušnému daňovému orgánu, orgánu státní statistiky a orgánu, který vydal průkaz živnostenského nebo jiného podnikatelského oprávnění.

Obchodní rejstřík je pro všechny přístupný. Každý do rejstříku může nahlížet a pořizovat si z něj kopie či výpisy. Na žádost musí rejstříkový soud vydat listinný úředně ověřený částečný nebo úplný opis zápisu nebo listiny uložené ve sbírce listin nebo potvrzení o tom, že určitý údaj se v obchodním rejstříku již nevyskytuje, ledaže žadatel výslovně požádá o opis úředně neověřený. Pokud není výslovně požádáno o listinný částečný nebo úplný opis, vydá rejstříkový soud částečný nebo úplný opis vždy v podobě elektronické. O skutečnostech, které byly zapsány do obchodního rejstříku a listinách uložených do sbírky listin do 1. ledna 1997, vydá rejstříkový soud vždy jen listinný opis, ledaže jsou i tyto skutečnosti nebo listiny už uchovávány v elektronické podobě. Úředním ověřením se potvrzuje, že se shoduje opis se zápisem v obchodním rejstříku nebo s listinou uloženou ve sbírce listin. Rejstříkový soud je oprávněn požadovat za vydání opisu úhradu nákladů, jejíž výše nesmí překročit výši skutečných administrativních nákladů.

Do obchodního rejstříku se zapisují obchodní společnosti a družstva, zahraniční osoby, fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou občany České republiky, případně některého z členských států Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, pokud o zápis požádají. To platí obdobně pro fyzické osoby, které jsou podnikateli a mají v některém z uvedených států trvalý pobyt. Do obchodního rejstříku se zapisují i další osoby, pokud stanoví povinnost jejich zápisu zvláštní právní předpis.

² Viz ŽÁK, Milan a kol.: Velká ekonomická encyklopedie. Praha: Linde Praha 1999. ISBN 80-7201-172-3

Fyzická osoba, která je podnikatelem, se zapíše do obchodního rejstříku v případě, že výše jejích výnosů nebo příjmů snížených o daň z přidané hodnoty dosáhla nebo přesáhla za dvě po sobě následující účetní období v průměru částku sto dvacet milionů Kč, nebo provozuje živnost průmyslovým způsobem. Fyzická osoba splňující kteroukoliv z podmínek pro zápis do obchodního rejstříku podá bez zbytečného odkladu návrh na zápis. Fyzická osoba, která naopak přestala splňovat podmínky, na jejichž základě byla povinna podat návrh na zápis do obchodního rejstříku, může podat návrh na výmaz z obchodního rejstříku.

2.5 Obchodní společnosti

Obchodní společnost je právnickou osobou, která je založena za účelem podnikání. Mezi tyto společnosti patří veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, evropská společnost a evropské hospodářské zájmové sdružení. Evropské hospodářské zájmové sdružení a evropská společnost jsou upraveny také právem Evropských společenství a dalšími zvláštními právními předpisy. Společnost s ručením omezeným a akciová společnost mohou být založeny i za jiným účelem, v případě, že to zvláštní právní předpis nezakazuje. Dovoluje-li to zákon, mohou být zakladateli společnosti a účastnit se na jejím podnikání osoby fyzické i právnické. Je-li na majetek společnosti prohlášen konkurs, ručí společníci za závazky společnosti do takové výše, v níž věřitelé, kteří přihlásili včas své pohledávky, nebyli uspokojeni v konkursním řízení. Po zániku společnosti ručí společníci za závazky společnosti stejně jako za trvání této společnosti.

Společnost se zakládá společenskou smlouvou podepsanou všemi zakladateli. Pravost podpisů zakladatelů je úředně ověřena. Společenská smlouva společnosti s ručením omezeným a také zakladatelská smlouva akciové společnosti musí mít formu notářského zápisu. Uzavírá-li společenskou smlouvu zmocněnec na základě plné moci, musí být na ní podpis zmocnitele také úředně ověřen. Plná moc se pak přiloží ke společenské smlouvě. Pokud může společnost založit jediný zakladatel, nahrazuje společenskou smlouvu zakladatelská listina vyhotovená ve formě notářského zápisu. Zakladatelská listina obsahuje stejné podstatné části jako společenská (zakladatelská) smlouva.

Základní kapitál společnosti znamená peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do základního kapitálu společnosti. Je vyjádřen v jednotkách české měny. Společník se účastní na základním kapitálu svým vkladem. Základní kapitál náleží do vlastního kapitálu. Základní kapitál se musí vytvářet v komanditní společnosti, ve společnosti s ručením omezeným a v akciové společnosti. Jeho výše se zapisuje do obchodního rejstříku, pokud je to stanoveno zákonem.

Podíl představuje účast společníka ve společnosti, ze které plynou práva a povinnosti. Každý společník má pouze jeden podíl ve společnosti, ledaže jde o akciovou společnost. Podíl ve společnosti nemůže být představován cenným papírem. Tento požadavek neplatí pro akciovou společnost. Pokud zaniká účast společníka ve společnosti za trvání společnosti jinak než převodem podílu, vzniká společníkovi právo na vypořádání (vypořádací podíl). Výše vypořádacího podílu je stanovena ke dni zániku účasti společníka ve společnosti z vlastního kapitálu zjištěného z mezitímní, řádné nebo mimořádné účetní závěrky sestavené ke dni zániku účasti společníka ve společnosti, pokud není ve společenské smlouvě stanoveno, že se má zjistit z čistého obchodního majetku na základě posudku znalce. Vypořádací podíl se vyplácí v penězích, neplyne-li ze společenské smlouvy nebo stanov jiný požadavek. Právo na vyplacení vypořádacího podílu je splatné uplynutím tří měsíců od schválení účetní závěrky nebo ode dne doručení posudku znalce, nestanoví-li zákon, dohoda účastníků nebo společenská smlouva jinak. Jestliže společníci nebo příslušný orgán společnosti účetní závěrku neschválí bez vážného důvodu, je právo na vyplacení vypořádacího podílu splatné uplynutím tří měsíců ode dne, kdy měla být účetní závěrka schválena. Je-li se zrušením společnosti spojena její likvidace, má společník právo na podíl na majetkovém zůstatku, který vyplývá z likvidace (podíl na likvidačním zůstatku).

Společnost vzniká v den, kdy byla zapsána do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku se podává do 90 dnů od založení společnosti nebo od doručení průkazu živnostenského či jiného podnikatelského oprávnění. Pokud není návrh podán ve stanovené lhůtě, nelze již na základě průkazu podnikatelského oprávnění podat návrh na zápis do obchodního rejstříku. Není-li při založení společnosti výslovně dáno, že se zakládá na dobu určitou, platí, že byla založena na dobu neurčitou. Právní úkony související se založením, vznikem, změnou, zrušením nebo zánikem společnosti musí mít písemnou formu s úředně ověřenými podpisy.

Kdo jedná jménem společnosti před jejím vznikem, je tímto jednáním zavázán. Pokud jedná více osob, jsou zavázány společně a nerozdílně. Jestliže společníci, popřípadě příslušný orgán společnosti tato jednání schválí do čtvrt roku od vzniku společnosti, platí, že z těchto jednání byla společnost zavázána od počátku. Zakladatelé jsou povinni pořídit seznam jednání a předložit jej ke schválení společníkům nebo orgánu oprávněnému je schválit tak, aby mohla být dodržena jmenovaná lhůta. Poruší-li zakladatelé tuto povinnost, odpovídají společně a nerozdílně věřitelům za škodu, která jim v důsledku toho může vzniknout. Statutární orgán je povinen bez zbytečného odkladu po schválení jednání učiněných před vznikem společnosti oznámit to účastníkům závazkových vztahů, které vznikly z těchto jednání.

Společnost zaniká dnem, kdy je vymazána z obchodního rejstříku. Zániku společnosti předchází její zrušení, a to s likvidací nebo bez likvidace, přechází-li její jmění na právního nástupce. Likvidace se rovněž nevyžaduje, nemá-li společnost žádný majetek, přičemž se nepřihlíží k věcem, právům, pohledávkám nebo dalším majetkovým hodnotám vyloučeným z podstaty. Společnost je zrušena uplynutím doby, na kterou byla založena, dosažením účelu, pro který byla založena, dnem uvedeným v rozhodnutí společníků nebo orgánu společnosti o zrušení společnosti, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato, pokud dochází ke zrušení společnosti s likvidací. Dále může být zrušena dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení společnosti, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabývá právní moci, dnem uvedeným v rozhodnutí společníků nebo orgánu společnosti, pokud dochází k zániku společnosti v důsledku fúze, převodu jmění na společníka nebo v důsledku rozdělení, jinak dnem, kdy se toto rozhodnutí přijalo. Další možností je zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu z důvodu, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku.

Je-li zamítnut návrh na prohlášení konkursu z jiného důvodu než pro nedostatek majetku společnosti, není možné považovat společnost za zrušenou. Byla-li společnost zrušena nebo byl-li na majetek společnosti prohlášen konkurs, vykonává statutární orgán svou působnost pouze v takovém rozsahu, v jakém nepřešla na likvidátora nebo správce konkursní podstaty. Do doby, než je likvidátor jmenován, nebo jestliže skončila jeho funkce a není jmenován likvidátor nový, plní povinnosti, které souvisejí s likvidací společnosti, její statutární orgán.

Soud může na návrh státního orgánu nebo osoby, která osvědčí právní zájem, rozhodnout o zrušení společnosti a o její likvidaci, pokud se v uplynulých dvou letech nekonala valná

hromada nebo v uplynulém roce nebyly zvoleny orgány společnosti, kterým skončilo nebo jejichž všem členům skončilo funkční období před více než jedním rokem a nebo společnost po dobu delší než dva roky neprovozuje žádnou činnost. Další možností je, že společnost pozbude oprávnění k podnikatelské činnosti, zaniknou předpoklady vyžadované zákonem pro vznik společnosti a nebo jestliže společnost nemůže vykonávat činnost pro nepřekonatelné rozpory mezi společníky, společnost porušuje povinnost vytvářet rezervní fond nebo společnost neplní povinnost prodat část podniku nebo se rozdělit uloženou rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Společníci či příslušný orgán společnosti mohou zrušit své rozhodnutí o zrušení společnosti a jejím vstupu do likvidace do doby, než je započato rozdělování likvidačního zůstatku. Dnem účinnosti tohoto rozhodnutí je ukončena funkce likvidátora a likvidátor musí předat všechny doklady o průběhu likvidace statutárnímu orgánu společnosti. V případě, že likvidátor byl jmenován soudem, rozhoduje o zrušení rozhodnutí o zrušení společnosti a jejím vstupu do likvidace na návrh společníků či příslušného orgánu společnosti také soud. Soud nezruší rozhodnutí o zrušení společnosti, pokud by tím došlo k zásahu do práv nebo právem chráněných zájmů kteréhokoliv ze společníků nebo třetích osob. Jestliže bylo rozhodnutí o vstupu společnosti do likvidace zrušeno, sestaví se ke dni účinnosti tohoto rozhodnutí mezitímní účetní závěrka.

2.5.1 Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost je osobní obchodní společností. Je nejjednodušším typem obchodní společnosti, jejíž společníci ručí celým svým majetkem společně a nerozdílně za závazky společnosti. Veřejnou obchodní společnost zakládají alespoň dva společníci, a to osoby fyzické i právnické.

Obchodní firma musí obsahovat označení "veřejná obchodní společnost", jež může být nahrazeno zkratkou "veř. obch. spol." nebo "v.o.s.". Obchodní firma společnosti musí také splňovat obecné požadavky, zejména nesmí být zaměnitelná s firmou jiného podnikatele a nesmí působit klamavě. K odlišení firmy není dostačující rozdílný dodatek označující právní formu.

Společníci veřejné obchodní společnosti nejsou při jejím založení povinni skládat základní kapitál. Případné vklady společníků ovšem mohou být zakotveny ve společenské smlouvě. Jednat za společnost je oprávněn každý společník samostatně. Jednání jednotlivých společníků může být upraveno též ve společenské smlouvě. Omezení vyplývající ze společenské smlouvy nemají účinek vůči třetím osobám, tzn. že třetí osoba se může plně dožadovat svých práv, pokud jednala ve víře, že společník, se kterým smlouvu uzavřela byl plně způsobilý k podpisu této smlouvy.

Pokud není poměr hlasovacích práv upraven ve společenské smlouvě odlišně, má každý společník při rozhodování o záležitostech společnosti jeden hlas. Obdobně není-li upraven podíl na zisku či ztrátě ve společenské smlouvě, mají všichni společníci stejný podíl na hospodaření společnosti.

Bez svolení ostatních společníků nemůže společník podnikat v předmětu podnikání společnosti, a to ani ve prospěch jiných osob. Společenská smlouva může upravit zákaz konkurence jinak.

2.5.2 Komanditní společnost

Komanditní společnost je kombinací osobní společnosti a kapitálové společnosti. Jedna část společníků (komplementáři) ručí za závazky celým svým (i osobním) majetkem, druhá část společníků (komanditisté) ručí za závazky společnosti pouze do výše nesplaceného vkladu.

Obchodní firma komanditní společnosti obsahuje označení "komanditní společnost", postačí i zkratka "kom. spol." nebo "k.s.". Pokud obsahuje obchodní jméno společnosti jméno komanditisty, ručí tento komanditista za závazky společnosti jako komplementář. Obchodní firma společnosti musí splňovat i obecné požadavky, zejména nesmí být zaměnitelná s firmou jiného podnikatele a nesmí působit klamavě. K odlišení firmy není dostačující rozdílný dodatek označující právní formu.

Společníci komanditní společnosti nejsou při jejím založení povinni skládat žádné základní jmění. Vklady společníků mohou být ovšem zakotveny ve společenské smlouvě. K obchodnímu vedení (zastupování) společnosti jsou oprávněni jen komplementáři. Neuvádí-li

společenská smlouva něco jiného, zákaz konkurence platí pouze pro komplementáře, nikoliv pro komanditisty.

2.5.3 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným je kapitálovou společností, přestože obsahuje i prvky osobní společnosti. Společnost může mít od jednoho do padesáti společníků.

Obchodní firma společnosti s ručením omezeným musí obsahovat označení "společnost s ručením omezeným", postačí však také zkratka "spol. s r.o." nebo "s.r.o.". Obchodní firma společnosti musí splňovat také obecné požadavky, především nesmí být zaměnitelná s firmou jiného podnikatele a nesmí působit klamavě. K odlišení firmy nestačí rozdílný dodatek označující právní formu.

Minimální základní kapitál společnosti činí 200 000 Kč. Na základním kapitálu společnosti se může každý společník účastnit jen jedním vkladem. Výše vkladu společníka činí alespoň 20 000 Kč. Výše vkladu může být pro jednotlivé společníky různá, musí však být dělitelná na celé tisíce. Výše vkladů celkem musí souhlasit s výší základního kapitálu společnosti.

Pokud jsou poskytnuty nepeněžitě vklady na splacení vkladu, musí být ve společenské smlouvě nebo v písemném prohlášení o zvýšení vkladu nebo v prohlášení o převzetí vkladu uveden předmět nepeněžitého vkladu a částka, která se započítává na vklad společníka.

Statutárním orgánem společnosti je jeden nebo více jednatelů. Je-li jednatelů více je oprávněn jednat jménem společnosti každý z nich samostatně, nestanoví-li společenská smlouva nebo stanovy jiné podmínky. Jednatelé nesou veškerou právní odpovědnost za chod společnosti, vedení účetnictví nebo povinnosti vůči úřadům. Pro jednatele také platí zákaz konkurence.

Valná hromada společníků je nejvyšším orgánem společnosti. Do působnosti jejího rozhodování spadají některé důležité skutečnosti. Zejména se jedná o jmenování a odvolávání jednatelů, změny společenské smlouvy a stanov a také schvalování účetní uzávěrky. Valná

hromada může jmenovat i členy dozorčí rady, což je nepovinný a spíše výjimečně zřizovaný orgán společnosti s ručením omezeným.

2.5.4 Akciová společnost

Akciová společnost je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržený na určitý počet akcií. Akciová společnost je právní formou kapitálové společnosti bez přítomnosti osobních prvků.

Obchodní firma musí obsahovat označení "akciová společnost", postačí i zkratka "akc. spol." nebo "a.s.". Obchodní firma společnosti musí splňovat také obecné požadavky, především nesmí být zaměnitelná s firmou jiného podnikatele a také nesmí působit klamavě. K odlišení nestačí rozdílný dodatek označující právní formu.

Hodnota minimálního základního kapitálu akciové společnosti je 2 000 000 Kč. Horní hranice základního kapitálu není omezena. Základní kapitál je rozdělen na akcie. Majitel akcie je označován jako akcionář. Ten neručí za závazky společnosti.

Statutárním orgánem akciové společnosti je představenstvo. Představenstvo je tvořeno svými členy, kteří společnost navenek zastupují. Členové představenstva se zapisují do obchodního rejstříku. Zde se zapisují i veškeré změny představenstva. Členy představenstva volí i odvolává valná hromada. Pro členy představenstva platí nevylučitelný zákaz konkurence. Kontrolním orgánem je dozorčí rada, která je volena valnou hromadou.

3 Základní charakteristika Norska

Oficiálním názvem státu je Norské království (Kongeriket Norge). Rozloha čítá celkem 385 364 km². Počet obyvatel k 1. lednu 2006 činil 4 640 219, což představuje hustotu obyvatelstva 12,0 obyv./km².

Národnostní složení tvoří z 90 % Norové, menšiny tvoří zejména Švédové, Dánové, Iráčané, Britové, dále m.j. Somálci, Němci, Rusové, Američané, Poláci a Pákistánci. V severních

oblastech žije okolo 20 000 Laponců. Největší přírůstek byl zaznamenán v meziročním srovnání u Poláků - o více než 70 % (2 800 osob, na celkový počet cca 6 800), dále se přistěhovali Němci (1 000 osob), Švédové (900 osob) a také docházelo k příchodu obyvatel z Afghánistánu a Ruska (dohromady 800 osob). Většina obyvatel se hlásí k státní evangelicko-luteránské církvi. Islámské vyznání uvádí přes 75 000 zaregistrovaných členů. Římských katolíků je statisticky registrováno přes 45 000.

V současné době i přes snahu o sjednocení stále existují dvě rovnoprávné verze norštiny (bokmaal a nynorsk, jejíž používání v poslední době mírně slábne, nicméně se udržuje m.j. v oficiálních státních publikacích), běžná je znalost angličtiny, v turistických oblastech i znalost němčiny. Bokmaal je velmi podobný spisovné dánštině, nynorsk je jakýmsi průřezem nejrozličnějších nářečí především na severu a východě země.

Administrativně správní členění země čítá 19 krajů (18 územních celků a hlavní město Oslo, které je současně i obcí). Největšími městy jsou: Oslo - 538 411 obyvatel (včetně okolí cca 800 000), Bergen - 242 158, Trondheim - 158 613, Stavanger - 115 157 a Bærum - 105 928 obyvatel. Peněžní jednotkou je norská koruna (norsk krone, zkratka NOK), která je plně směnitelná. Dělí se na 100 øre (nejmenší užívaná mince 0,5 NOK). Běžně směnitelné cizí měny (i Kč) jsou v norských bankách akceptovány a měněny.

Norsko je konstituční monarchií (ústava pochází ze 17.5.1814, modifikována byla v r. 1884), v jejímž čele stojí od roku 1991 král Harald V. Na základě výsledků parlamentních voleb, které se opakují každé 4 roky, král jmenuje na doporučení předsedů parlamentních politických stran předsedu vlády, který sestavuje kabinet. Pro zahájení činnosti nové vlády ústava nepožaduje, aby byla vyslovena důvěra parlamentem (důvěra se prokáže při podzimním hlasování o státním rozpočtu). Parlamentní systém je modifikovaný jednokomorový. V parlamentu (Storting) zasedá 169 poslanců (počet byl změněn ze 165 na 169 po volbách v září 2005) volených na 4 roky (předčasné parlamentní volby ústava nezná). Storting se vnitřně dělí na Lagting (který tvoří čtvrtina poslanců) a Odelsting (zbytek). V čele parlamentu figuruje předsednictvo. Tvoří ho předseda a místopředseda parlamentu, předsedové a místopředsedové Odelstingu a Lagtingu.

Norsko patří mezi členy OSN, NATO, OBSE (v r.1999 Norsko předsedalo), Rady Evropy, OECD, WTO, MMF, ESVO, Severské rady, Rady států regionu Baltského moře, Rady

Barentsova moře, AMEC (Arctic Military Environmental Cooperation), Interpolu, Intersatu, Inmarsatu atd. V letech 2001-2002 Norsko obsadilo post nestálého člena RB OSN (předsedalo Sankčnímu výboru pro Irák). Ekonomicky je nejdůležitější Dohoda o Evropském hospodářském prostoru - EEA (uzavřená mezi třemi státy ESVO a EU), která umožňuje Norsku účast na jednotném evropském trhu (s určitými výjimkami zvláště v rybářství, zemědělství a ekologii). Norsko se účastní ve většině výborů a dalších těles v rámci EU, ale jen s hlasem poradním. Legislativa EU, která je pokrytá smlouvou EEA, pak musí být Norskem pasivně akceptována. Na dodržování EEA dohlíží společná kontrolní komise ESA. Začátkem roku 2003 byla zahájena jednání vedoucí k rozšíření Dohody o EHP na budoucí členské země EU. Dohoda byla podepsána 14.10.2003 a vstoupila v platnost 6.12.2005.

V průběhu roku 2000 byla ukončena jednání o oficiálním přistoupení Norska k Schengenskému prostoru, které se uskutečnilo 25.3.2001. Norsko tedy získalo statut plného člena Schengenu (rozhodovacím právem však disponují jen země EU).

V referendu roku 1994 se již podruhé (poprvé 1972) většina norských voličů (52,3%) vyslovila proti členství země v Evropské unii. Podle průzkumů došlo v průběhu roku 2005 po procesu schvalování evropské ústavy, který byl neúspěšný, k posunům veřejného mínění v neprospěch členství v EU (odpůrců EU je o něco více než příznivců - 55% proti 45%). V roce 2006 ukazují výzkumy zhruba 49,9% odpůrců, 41,5% příznivců a zbytek 8,6% nerozhodnutých. Vstup do EU je zatím pouze v programu Konzervativní strany. Podle koaliční dohody nové většinové vlády Norsko o vstup do EU ve volebním období 2005 - 2009 nebude žádat.

3.1 Ekonomický profil země

Hlavním zdrojem růstu norské ekonomiky je trvalý růst osobní spotřeby, zvýšená investiční aktivita a to jak v průmyslu, tak i ve stavebnictví, dále zejména růst objemu služeb. K výraznému nárůstu došlo ve stavebním sektoru, a to zejména v oblasti soukromých investic a na trhu s elektřinou (v roce 2006 se očekává nárůst ceny elektřiny o cca 20%). Investice do stavby domů se meziročně zvýšily o celkem 14,5%.

Tabulka 1: HDP – objem a meziroční přírůstky

Rok	2001	2002	2003	2004	2005
V běžných cenách v mld. NOK	1 526,2	1 522,2	1 570,3	1 716,9	1 906,1
Meziroční změny objemu v % (ve stálých cenách roku 1995)	2,7	1,4	0,4	3,1	2,3
HDP na obyvatele v tis. NOK	339,0	336,0	343,0	372,8	410,8
HDP na obyvatele v tis. USD	47,9	47,5	48,5	55,3	63,7
HDP na obyvatele v tis. EUR	38,4	38,0	38,8	44,5	51,3

V oblasti průmyslových investic zaujímají nejdůležitější postavení investice související s těžbou ropy a zemního plynu včetně potrubních dopravních systémů, jejichž hodnota se meziročně zvýšila o 15,7% a ke konci roku 2005 dosáhla objemu 88,5 mld. NOK. Od roku 2004 tak došlo k výraznému nárůstu - o cca 17 mld. NOK. V oblasti investic do ostatního průmyslu došlo k meziročnímu nárůstu o 9,4%. Očekává se, že investice do tohoto sektoru budou růst i v roce 2006, ovšem ne tak výrazně jako v roce 2005 (o cca 5%).

Přírůstek průmyslové výroby během roku odpovídal celkovému trendu růstu HDP a po celé období si udržel hodnotu cca 2,4%. Více než 70% tohoto růstu bylo vytvořeno převážně díky růstu výroby strojů a zařízení, zejména elektronických a optických, stavbě lodí a ropných plošin.

Rovněž oblast „offshore ekonomiky“ si udržela v roce 2005 růstový trend, jehož objemová hodnota je však deformována cenovým vývojem na světovém trhu s ropou. V roce 2005 výrazně vzrostla a dosáhla maxima 417 NOK/barel v srpnu 2005, ke konci září přesahovala 400 NOK/barel a ke konci října činila cca 390 NOK/barel. Norský statistický úřad uvádí průměrnou cenu pro rok 2005 351 NOK/barel, což znamená ve srovnání s rokem 2004 (257 NOK/barel) nárůst o téměř dvě pětiny.

Objem produkce ropy v roce 2005 meziročně zaznamenal pokles o 8,8% na denní průměr zhruba 2,56 milionů barelů. Produkce plynu vzrostla o 8%, což představuje cca 84,4 milionů m³. Tento vývoj potvrzuje pokračující klesající tendenci v produkci ropy započaté rokem 2000. V roce 2001 činila průměrná denní produkce ropy 3,2 milionů barelů. V roce 2003 poklesla na 2,875 milionů barelů/den. Hlavní příčinou klesající produkce ropy je pokles průzkumu nalezišť ropy související s tlakem ochránců životního prostředí.

V situaci, kdy rostou příjmy z obchodu s ropou bez růstu těžených objemů, se ukazuje jako velice účinný regulační prvek systém převodu zisku z obchodu s ropou do Vládního penzijního fondu. Tento systém, který zabraňuje použití prostředků fondu jako vnitřního zdroje (prostředky mohou být investovány pouze do zahraničních aktiv) spolehlivě chrání ekonomiku před růstem inflace a znehodnocováním měny. Inflace se po celý rok udržovala na průměrné hodnotě 1,6%, což je zřetelně pod inflačním limitem stanoveným Centrální bankou ve výši 2,5%.

Tabulka 2: Vývoj inflace

Rok	2001	2002	2003	2004	2005
Průměr v %	3,0	1,3	2,5	0,4	1,6

Růstový trend ekonomiky potvrzují i údaje týkající se vývoje nezaměstnanosti, jejíž pokles se výrazně projevuje zejména ve statistikách roku 2006. Zaměstnanost v roce 2005 vzrostla. I když byla průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2005 uváděna ve výši 4,6%, v roce 2006 se očekává, že klesne na 3,8% a další pokles bude následovat (pro rok 2009 se odhaduje 3,4%). V roce 2006 je také očekáváno, že počet registrovaných nezaměstnaných se sníží zhruba o 18 000 osob a v roce 2007 dále o 5 000 osob (jen pro připomenutí, v Norsku žije zhruba 4,5 milionů obyvatel).

Tabulka 3: Vývoj nezaměstnanosti

Rok	2001	2002	2003	2004	2005
Průměr v %	3,6	3,9	4,5	4,5	4,6

Přestože vývoj norské ekonomiky je všeobecně hodnocen jako pozitivní a zvyšující národní bohatství, začínají se ozývat i hlasy, které varují před dalším nekontrolovaným růstem osobní spotřeby a investic. Ty by za současné poměrně nízké úrovně úrokové míry (průměrná sazba roku 2005 je 1,9%) mohly přivést hospodářství do stavu přehřátí.

Tabulka 4: Struktura HDP

Rok	2001	2002	2003	2004	2005
Primární sektor					
Zemědělství, lov a lesnictví	15,5	14,6	14,7	15,9	16,4
Rybolov	9,4	8,2	4,8	8,1	11,1
Těžba ropy a plynu	308,7	261,0	273,9	329,0	430,6
Těžba rud a kamene	3,1	3,0	3,1	3,6	3,5
Sekundární sektor					
Průmyslová výroba	148,1	148,8	141,7	162,3	164,5
Stavebnictví	56,7	62,5	65,3	68,2	75,7
Dodávky el. energie a plynu	28,5	31,4	37,4	33,9	37,7
Terciální sektor					
Oblast služeb bez vlády	555,5	589,6	614,0	658,3	702,7
Vládní služby	247,6	260,9	271,4	267,1	281,1
<i>z toho sektor obrany</i>	14,4	14,7	14,3	15,0	14,6
DPH a investiční daň	133,9	132,2	132,3	145,6	157,7
Ostatní nepřímé daně	53,1	53,6	55,6	59,3	63,5
Subvence	- 33,9	- 36,8	- 37,7	- 37,4	- 37,7
Statistická chyba	0	- 6,8	- 6,2	3,0	- 0,7
HDP celkem	1 526,2	1522,2	1 570,3	1 716,9	1 906,1

3.2 Vládní penzijní fond

V důsledku mimořádného ekonomického rozvoje přijal v devadesátých letech norský parlament zákon o zřízení Státního ropného fondu, který je tzv. Fondem budoucnosti. Tento fond má zajistit dalším generacím profit z ropného bohatství v dobách, kdy budou zásoby ropy a plynu již vyčerpány. Do fondu jsou převáděny přebytky státního rozpočtu, dále také příjmy z úroků a investovaného kapitálu fondu z předchozích let.

Za vedení fondu zodpovídá ministerstvo financí, které delegovalo jeho faktickou správu na Norskou banku. Ta prostředky fondu investuje v celém objemu v zahraničí - cca ze 40% do akcií světového průmyslu a ze 60% do bondů a obligací. Mimo jiné také do České republiky

(akcie Komerční banky a.s. v tržní hodnotě cca 240 milionů NOK a obligace České exportní banky a.s. v hodnotě cca 357 milionů NOK a jiné).

Norská banka je odpovědná za efektivnost investic a má právo samostatného rozhodování. Je však povinna se pohybovat v rámci limitů stanovených ministerstvem financí. V roce 2004 byla založena Poradní rada ropného fondu (Petroleum Fund's Advisory Council), která působí jako poradce ministerstva financí v oblasti dlouhodobých investičních strategií v rámci Státního ropného fondu. 1. ledna 2006 byl fond přejmenován na Vládní penzijní fond, neboť jeho hlavním posláním je přispívat k úhradě penzijních výdajů.

Začátkem roku 2006 dosahovala hodnota prostředků umístěných do Vládního penzijního fondu částky 1 399 mld. NOK (cca 217 mld. USD), což představuje podíl na jednoho obyvatele Norska ve výši téměř cca 302 000 NOK (téměř 47 000 USD). Pro srovnání, je to více než desetinásobek toho, co představovaly penzijní výdaje země v roce 2005 (cca 133 mld. NOK). Mimo jiné to také znamená meziroční nárůst hodnoty fondu o téměř 40%. Podle kvalifikovaných odhadů by měla hodnota Vládního penzijního fondu v roce 2011 dosáhnout výše cca 500 mld. USD.

4 Daňový systém

V Norsku platí daně všechny fyzické i právnické osoby mající statut rezidenta, a to z veškerých příjmů plynoucích z tuzemska i ze zahraničí. Rezidentem se stává podnik ve chvíli, kdy se zaregistruje v registračním centru a fyzická osoba po šesti měsících povoleného pobytu v zemi. Fyzické a právnické osoby, které statut rezidenta nemají, platí daně ze zisku dosaženého činností v Norsku. Příjem z nemovitostí na norském území je vždy zdaněn v Norsku. Daňový systém rozlišuje dvě základní formy příjmů: 1. příjem všeobecný (odečítají se výdaje), 2. příjem osobní (příjem ze závislé činnosti).

Pro právnické osoby je daň ze zisku 28%(ztráty je možno zohlednit jako odečitatelnou položku po dobu deseti let. Sociální dávky za zaměstnance platí firmy podle pěti oblastí. Nejvíce v oblasti Oslo a okolí - 14,1% a nejméně v severní části země (Troms a Finmark) 0%.

Pro fyzické osoby platí, že při příjmu vyšším než 6 000.- NOK ročně je třeba podat daňové přiznání. Na základě zaslaných údajů následně daňový úřad provede výpočet daně. Při tomto výpočtu se zohledňují odečitatelné položky, jejichž odpočtem je získán základ pro výpočet daně. Celková daň, kterou je plátce daně zatěžován se skládá z daní dílčích, mezi které patří obecní daň, krajská daň, státní daň a sociální nemocenská dávka. Mimo toto základní schéma stát vybírá další daně jako je daň z majetku a daň z vysokých příjmových částek, která má progresivní charakter. Maximální sazby daně jsou 28% z platu a 51,3% z kapitálu.

Základní sazba daně z přidané hodnoty byla od 1.1. 2005 zvýšena o 1 % na úroveň 25 %, s výjimkou u základních druhů potravin, u kterých je uplatňována pouze sazba 11 % (před 1.1. 2005 to bylo 12 %). Dnem 1.1. 2004 vstoupila v platnost novela zákona o DPH, která zavedla třetí sazbu ve výši 6 %, uplatňovanou ve vnitrostátní osobní dopravě. Tato třetí sazba nahradila přímou daň uplatňovanou pouze v letecké dopravě. K 1.1. 2005 byla zvýšena na 7 %. V roce 2006 se DPH u potravin zvyšuje o 2% na 13%, nejnižší třetí sazba DPH vzrůstá ze 7% na 8%. Od 1. září 2006 byla zavedena DPH ve výši 8% na ubytovací služby. V roce 2007 se vláda chystá zavést novou letovou daň pro cestující, která by byla určena na pomoc OSN v boji proti chudobě.

Daňové povinnosti osob, které mají vztahy současně k Norsku i ČR, jsou upraveny Smlouvou mezi vládou ČR a vládou Norského království o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu (Praha, 19.10.2004).

Tabulka 5: Daňové odvody společností

	2003		2004	
	Počet společností	Výběr daní v mil. NOK	Počet společností	Výběr daní v mil. NOK
Celkem	163 385	128 927	163 015	173 483
Ropné společnosti	42	97 066	44	131 895
Energetické společnosti	1 516	4 195	1 665	3 801
Námořní společnosti	420	337	400	336
Vnitrozemské společnosti	161 407	27 329	160 906	37 451

5 Norské obchodní společnosti

5.1 Osobní společnosti

- Ansvarlig selskap (ANS) - v.o.s.
- Kommandittselskap (KS) – k.s.

Pro tyto společnosti platí stejná pravidla jako pro společnosti české.

5.2 Kapitálové společnosti

- Aksjeselskap (AS) – a.s.
- Allment aksjeselskap (ASA) - s.r.o.

Pro tyto společnosti platí obdobná pravidla jako pro společnosti české. Základní kapitál činí 100 000 NOK a v případě společnosti s ručením omezeným mohou společníci jako vklad použít

i např. stroje, dopravní zařízení či kancelářské vybavení. Nejméně 50% vlastníků či držitelů musí být občany Norska, případně některé jiné země EEA. Společnost musí být registrovaná na Centrálním koordinačním registru do 3 měsíců po prvním svolání valné hromady. Po společnosti se požaduje zajištění auditora. Zakladatelské dokumenty musí mimo jiné obsahovat jméno společnosti, místo podnikání (geograficky), druh podnikání, velikost základního kapitálu a jeho rozložení mezi jednotlivé společníky a výčet členů statutárního orgánu.

6 Dohoda mezi Norskem a EU o Norském finančním mechanismu pro období 2004 – 2009

Norsko se zavazuje zřídit finanční mechanismus ke snižování sociálních a hospodářských rozdílů v Evropském hospodářském prostoru. Cílem tohoto mechanismu je přispívat k upevňování schopností nových členských států plně se účastnit vnitřního trhu Evropského hospodářského prostoru financováním grantů na investiční projekty v prioritních odvětvích.

Celková výše finančního příspěvku činí 567 milionů eur, jež budou uvolňovány k závazku v ročních částkách 113,4 milionu eur po dobu od 1. května 2004 do 30. dubna 2009.

Uvedené granty budou dostupné pro projekty ve stejných odvětvích, na která se vztahuje finanční mechanismus EHP, avšak přednost budou mít projekty v těchto oblastech³:

- a) provádění schengenského acquis, podpora schengenských akčních plánů jednotlivých států a rovněž podpora soudnictví,
- b) ochrana životního prostředí, mimo jiné s důrazem na posilování správní kapacity potřebné k prosazování souvisejícího acquis a na investice do infrastruktury a technologie, přičemž přednost má nakládání s komunálním odpadem,
- c) regionální politika a přeshraniční aktivity,
- d) technická pomoc týkající se provádění acquis communautaire.

Norský příspěvek v podobě grantů nemůže přesáhnout 60 % nákladů projektu, kromě projektů jinak financovaných ze státního, regionálního nebo místního rozpočtu, u nichž tento příspěvek nesmí přesáhnout 85 % celkových nákladů. Musí být dodržena pravidla o státní

³ Viz www.mzv.cz

podpoře. Odpovědnost Norska za tyto projekty se omezuje na poskytnutí finančních prostředků podle předem dohodnutého plánu. Nepřebírají se žádné závazky vůči třetím osobám.

Prostředky budou přijímajícím státům (České republice, Estonsku, Kypru, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Maltě, Polsku, Slovinsku a Slovensku) poskytnuty podle tohoto rozdělovacího klíče:

Tabulka 6: Rozložení příspěvků mezi jednotlivé země

Přijímající stát	Podíl celkového příspěvku
Česká republika	11,0 %
Estonsko	4,0 %
Kypr	0,6 %
Lotyšsko	6,0 %
Litva	7,1 %
Maďarsko	13,1 %
Malta	0,3 %
Polsko	49,0 %
Slovinsko	2,2 %
Slovensko	6,7 %

S cílem přerozdělit veškeré zbývající nevyužité finanční prostředky na vysoce prioritní projekty kteréhokoliv přijímajícího státu se provádí revize v listopadu 2006 a znovu v listopadu 2008. Finanční příspěvek bude úzce koordinován s příspěvkem států ESVO, který je poskytován na základě finančního mechanismu EHP. Norsko zejména zajistí, aby se u obou finančních mechanismů postupovalo podle stejných postupů pro uplatňování. Norský finanční mechanismus spravuje norská vláda nebo subjekt, který je norskou vládou určený.

Tato dohoda je ratifikována nebo schválena smluvními stranami v souladu s jejich vlastními postupy. Ratifikační nebo schvalovací listiny jsou uloženy v generálním sekretariátu Rady Evropské unie. Vstoupila v platnost ve stejný den jako Smlouva o přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii ze dne 16. dubna 2003.

6.1 Pravidla a postupy pro implementaci Norského finančního mechanismu

Norský finanční mechanismus řídí norské Ministerstvo zahraničních věcí. To také rozhoduje o poskytnutí pomoci. Norskému Ministerstvu zahraničních věcí asistuje Kancelář finančního mechanismu (KFM). KFM odpovídá za každodenní implementaci Norského finančního mechanismu a slouží také jako kontaktní místo.

Všechny přijímající státy a KFM koordinují využívání Norského finančního mechanismu s využíváním finančního mechanismu EHP.

Národní kontaktní místo nese celkovou odpovědnost za řízení související s činností Norského finančního mechanismu v přijímajícím státě a slouží jako kontaktní místo. Dále nese odpovědnost za identifikaci, plánování, implementaci a monitorování projektů a také za využívání finančních prostředků Norského finančního mechanismu .

Odpovědnost Norska je omezena, pokud jde o Norský finanční mechanismus, na poskytování finančních prostředků pro podporu projektů v souladu s příslušnými grantovými dohodami. Norsko nebo KFM nepřijímají žádnou odpovědnost vůči přijímajícímu státu, navrhovatelům projektů ani třetím stranám.

Spolupráce mezi Norským finančním mechanismem a přijímajícími státy se řídí zákony Norska. Norský finanční mechanismus může požadovat výkon jakéhokoliv rozsudku nebo soudního příkazu u jakéhokoliv soudu nebo příslušného úřadu na území přijímajícího státu nebo jiné země, ve které má přijímací stát svá aktiva. Přijímající stát pověřuje své Národní kontaktní místo pravomocí přejímat jeho jménem pomoc programu.

6.2 Projekty

Národní kontaktní místo může předkládat návrhy na jednotlivé projekty, programy (skupiny projektů) a specifické formy grantové pomoci (blokové granty) nebo prostředky na přípravu projektů. Vhodnost různých typů projektové pomoci se může lišit v závislosti mj. na stanovených cílech, daném odvětví a celkové rozvaze, která je nutná pro efektivní

implementaci projektů. Předkládání žádostí pro všechny typy projektové pomoci je prováděno v souladu s postupy pro předkládání žádostí schválenými norským Ministerstvem zahraničních věcí.

6.2.1 Individuální projekty

Projekt je ekonomicky nedělitelnou řadou prací plnících přesnou technickou funkci. Má také jasně identifikovatelné cíle. Žádost pro individuální projekt může zahrnovat jeden nebo více subprojektů. Tyto subprojekty musí být v žádosti definovány.

Částka grantové pomoci, o kterou se žádá, obvykle není menší než 250 000 Euro. Individuální projekty se implementují v souladu s postupy pro individuální projekty přijatými norským Ministerstvem zahraničních věcí. Přeshraniční aktivity spadají do tohoto typu projektu.

6.2.2 Programy (skupiny projektů)

Pro usnadnění implementace komplexnějších a nákladných strategií může přijímající stát předložit i návrhy na programy (skupiny projektů). Program je koordinované portfolio jednotlivých projektů připravených a dodaných představitelem partnerství a zaměřených na společné prostorově tématicky definované cíle.

Žádosti pro programy podávají podrobný popis všech aspektů navrhovaného programu: jeho hlavní cíle, označení projektových aktivit, které dohromady budou tvořit program a časový plán činností s navrhovaným systémem implementace.

Přijímající stát schvaluje zprostředkovatele programu, který funguje jako odpovědná osoba a bude odpovědný za implementaci schváleného programu v souladu s postupy pro programy přijatými Norským ministerstvem zahraničních věcí. Termíny a podmínky projektové pomoci a úlohy a odpovědnosti jednotlivých stran jsou stanoveny v grantové dohodě.

6.2.3 Specifické formy grantové pomoci

6.2.3.1 Blokové granty

Aby byla usnadněna implementace projektů, může být omezené procento celkové částky přiděleno na blokové granty v případě, kdy je každý dílčí projekt nebo konečný příjemce příliš malý na to, aby byl efektivně řízen individuálně nebo předem určen. Blokový grant je fondem zřízeným pro jasně definovaný účel, který může poskytovat pomoc jednotlivcům, organizacím nebo institucím.

V žádosti je uveden zprostředkovatel blokového grantu v přijímajícím státě, který ponese odpovědnost za implementaci blokového grantu v souladu s postupy pro blokové granty přijatými norským Ministerstvem zahraničních věcí a se smluvními podmínkami stanovenými v grantové dohodě. Zprostředkovatel blokového grantu oznamuje dostupnost grantové pomoci, hodnotí žádosti, vybírá akce, přiděluje finanční prostředky konečným příjemcům a monitoruje průběh grantu.

7 Obchodní vztahy Norsko – ČR

Norsko patří mezi členy Evropského společenství volného obchodu (ESVO - EFTA), UNCTAD, WTO a OECD. Přístup k jednotnému trhu Evropské unie má zajištěno díky Dohodě o evropském hospodářském prostoru (EHP/EEA). Zahraniční obchod mezi Norskem a ČR je řízen Dohodou o rozšíření EHP, uzavřenou dne 14.10.2003 mezi státy ESVO - členy EHP a EU v Lucemburku. Tato dohoda vstoupila v platnost dne 6.12.2005.

Na základě Dohody o rozšíření EHP, která upravuje vzájemné bilaterální obchodní vztahy, platí v současné době tyto smluvní dokumenty⁴:

- Úmluva o pokojném vyřizování veškerých mezinárodních sporů mezi ČSR a Norskem (Ženeva, 9.9.1929).
- Dohoda o kulturních vztazích mezi ČSR a Norskem (Oslo, 11.3.1937).
- Protokol o vypořádání nevyřešených finančních otázek mezi ČSR a Norskem (Praha, 9.6.1954).

⁴ Viz www.businessinfo.cz

- Dohoda sjednaná výměnou nót o reciproční úpravě víz udělovaných diplomatickým a administrativním pracovníkům velvyslanectví obou zemí (Praha, 10.3.1980).
- Dohoda mezi vládou ČSFR a vládou Norského království o zrušení vízové povinnosti sjednaná výměnou nót (Praha, 13.7.1990).
- Dohoda mezi ČSFR a Norským královstvím o vzájemné podpoře a ochraně investic (Oslo, 21.5.1991).
- Protokol mezi vládou ČR a vládou Norského království o dohodách upravujících česko - norské vztahy (Oslo, 11.11.1993).
- Dohoda o půjčce mezi ČR zastoupenou Ministerstvem financí a ČNB na straně jedné a A/S EKSPORTFINANS, Oslo, Norsko, na straně druhé /diagonální smlouva/ (Praha, 18.5.1994).
- Ujednání mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany Norského království o spolupráci týkající se obranných záležitostí a o stycích společného zájmu (Praha, 3.7.1995).
- Program kulturní, školské a vědecké spolupráce mezi vládami ČR a Norského království (Praha, 11.11.1997).
- Dohoda o letecké dopravě mezi vládou ČR a vládou Norského království (Stockholm, 4.6.1998).
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou Norského království o vzájemné pomoci v celních otázkách (Oslo 22.4.1999).
- Ujednání mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany Norského království o ochraně utajovaných vojenských skutečností (Oslo, 1.7.1999).
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou Norského království o mezinárodní silniční dopravě (Lisabon, 29.5.2001).
- Dohoda o rozšíření EHP (Luxembourg, 14.10.2003).
- Memorandum o porozumění pro implementaci Norského finančního mechanismu 2004 - 2009 ustaveného v souladu s Dohodou z 14.10.2003 mezi Norským královstvím a Evropským společenstvím o Norském finančním mechanismu pro období 2004 - 2009 mezi Norským královstvím a ČR (Praha, 19.10.2004).
- Smlouva mezi vládou ČR a vládou Norského království o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu (Praha, 19.10.2004).

Smlouva o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu vstoupila v platnost dne 9. září 2005 a ustanovení této nové smlouvy se začala provádět dnem 1. ledna 2006.

Norsko patří mezi tradiční obchodní partnery ČR, avšak dlouhodobě je vykazováno záporné saldo vzájemné obchodní bilance. Důvodem jsou specifika vzájemné obchodní výměny - Norsko je po Ruské federaci druhým největším dodavatelem zemního plynu do ČR. Od počátku nákupů zemního plynu z Norska v r. 1997 lze předpokládat, vzhledem k objemům těchto dodávek, že pasivum obchodní bilance bude trvalé.

Kontrakt byl podepsán 14. dubna 1997 a dlouhodobou smlouvu upravující dodávky plynu uzavřel tehdejší dovozce zemního plynu, společnost Transgas, s norským Státním výborem pro prodej zemního plynu GFU. Smlouva byla přidělena třem producentům, a to společnostem Statoil, Norsk Hydro a Saga Petroleum. (Společnost Saga Petroleum byla získána v roce 1999 firmou Hydro). Operátorem kontraktu byla divize Oil and Energy firmy Norsk Hydro. (Státní výbor GFU byl k 1.1. 2002 zrušen jako důkaz dobré vůle Norska přispět k liberalizaci evropského obchodu s plynem a poskytnout těžebním společnostem větší prostor v jejich přístupu na trh.)

První dodávky plynu byly uskutečněny již v květnu 1997. Předmětem kontraktu bylo 53 mld m³ zemního plynu. Norsko se v současnosti podílí zhruba jednou čtvrtinou na celkovém ročním dovozu plynu do ČR (v objemu cca 9,5 - 10 mld m³) - tedy objemem cca do 2,5 mld m³. Plyn pochází z těžby jmenovaných společností v oblasti Severního moře. Do ČR přichází podmořským plynovodem, ústícím v německém městě Emden, ve kterém se nachází terminál, kterým prochází většina norského plynu pro kontinentální Evropu, a dále německými plynovody přes Horu sv. Kateřiny.

Již od zahájení dodávek se zemní plyn stal hlavní dovozní komoditou z Norska a v roce 2005 se podílel na celkovém objemu dovozu z Norska více než 82%.

Tabulka 7: Bilance vzájemné obchodní výměny - v mil. USD

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	01 - 07 2006
Vývoz celkem	171,2	249,7	260,7	358,6	403,4	245,8
Dovoz celkem	375,4	373,3	371,7	381,6	581,2	503,8
<i>z toho zemní plyn</i>	327,5	325,1	309,5	299,4	477,2	429,2
Obchodní bilance celkem	-204,2	- 123,6	- 111,0	- 23,0	- 177,8	- 258,0
<i>bez zemního plynu</i>	+ 123,3	+ 201,5	+ 198,5	+ 276,4	+ 299,4	+ 171,2
Obrat celkem	546,6	623,0	632,4	740,2	984,6	749,6

8 Příležitosti pro české podnikatelské subjekty v Norsku

Pro vstup zahraničního kapitálu platí v zásadě liberální a rovnocenné podmínky, které jsou běžné v zemích EU. Jsou však oblasti, které politici chápou jako „národní zájem“ nebo „součást suverenity“ (ropa, plyn, energetika...). V Norsku v současné době působí téměř 1400 společností se zahraniční účastí. V rámci Dohody o evropském hospodářském prostoru má země i sjednocené podmínky pro fungování kapitálového trhu. Jistá omezení se týkají pouze přístupu k nerostným surovinám a k trhu s cennými papíry.

Agenda podpory přímých zahraničních investic je v rámci státem vlastněné instituce Innovation Norway založené 1.1.2004. Tato instituce má důležité postavení zejména v systému podpory norského zahraničního obchodu. Innovation Norway (IN) zahrnuje také agendu institucí: Norwegian Tourist Board, Norwegian Trade Council, Norwegian Industrial and Regional Development Fund a Government Consultative Office for Inventors. Agentura zajišťuje operativní zahraničně obchodní aktivity pro malé a střední podnikatele. Má kanceláře ve všech krajích Norska a je zastoupena ve 43 zemích světa.

Kromě drobných a objemově bezvýznamných investic týkajících se letních rekreačních zařízení není v Norsku známa žádná větší investice z české strany. Česká národní banka uvádí ke konci 1. čtvrtletí 2006 přímé investice do Norska v objemu celkem 0,3 mil CZK (reinvestovaný zisk v roce 2005).

Mezi odvětvími, která se jeví z hlediska struktury českého zahraničního obchodu jako nejperspektivnější, má výsadní postavení ropný sektor, který bude dlouhodobě lukrativní

sférou investorů i dodavatelů z důvodů pravděpodobného růstu ceny ropy. V průmyslovém sektoru se zahraniční investoři soustředí především na zpracovatelská odvětví, konkrétně na těžbu a zpracování barevných kovů.

Příjemcem zahraničních investic je i sektor obchodu a turistických služeb (hotely, restaurace, kempy, sportovní zařízení), ve kterém nalézá své uplatnění především švýcarský kapitál a zdroje ze zemí EU (limity turistického průmyslu jsou m.j. v omezené a drahé pracovní síle). Téměř 25 % zahraničních investic v Norsku absorbuje finanční sektor, zejména pak pojišťovny, realitní kanceláře a obchodní banky. Faktorem, který obecně působí negativně na zahraniční investory v jejich kalkulacích, je drahá pracovní síla a dopady její ceny do provozních nákladů.

Žádná zvláštní rizika v oblasti investic ani v obchodě s Norskem kromě běžných podnikatelských rizik neexistují. Rating bankovních a investičních rizik se pohybuje vysoko v hodnotách třídy -A-.

Norský trh nepatří kvůli počtu obyvatel mezi trhy velké, nicméně představuje značnou kupní sílu. Pro české podnikatele existuje možnost výrobní a obchodní spolupráce s norskými partnery ve všech odvětvích zpracovatelského průmyslu. Požadavek však je, aby se svými stále ještě relativně nižšími mzdovými náklady byli schopni dodat výrobek v požadované kvalitě a dohodnutém termínu. Pro velké české společnosti je to především možnost podílet se na subdodávkách pro tzv. "off shore" projekty, které souvisejí s těžbou a dopravou ropy. Je třeba však uspět ve veřejných výběrových řízeních a splnit náročné podmínky, týkající se kvality a termínových požadavků. Vzhledem k rozvinutému norskému finančnímu sektoru jsou dostupné i kapitálové zdroje.

K hlavním českým vývozcům do Norska patří následující společnosti: Škoda Auto Mladá Boleslav, Sandvik Chomutov, Siemens Elektromotory Praha, Barum Continental Otrokovice, Nová Huť Ostrava, Slovácké strojírny Uherský Brod. K nejvýznamnějším dovozcům z Norska se řadí tyto firmy: RWE Transgas, Ronal Jičín, Nová Huť Ostrava, Aluminium Děčín, Prakab Praha, Nowaco Czech Praha, Corro-Coat CZ Ústí nad Labem. V současné době není známa, kromě Českých aerolinií, které mají v Norsku své zastoupení od roku 1998 a pravidelně létají na přímé lince Praha - Oslo, žádná jiná kapitálová účast českých hospodářských subjektů na půdě Norska.

Velmi perspektivní oblastí je v Norsku, kromě cestovního ruchu také stavebnictví. Možnosti pro české firmy uspokojit tamní poptávku představují např. stavební dělníci, architekti, inženýři a počítačová experti. Problémem však je silná nabídka a velká iniciativa zejména polských občanů, ale také občanů dalších nových členských států EU z oblasti Pobaltí, přičemž geografická poloha vůči Norsku není pochopitelně jedinou příčinou této situace. Občané Polska např. zaznamenali v minulém roce v Norsku vůbec největší přírůstek v meziročním srovnání - cca o 72% (+2 800 osob). S podobným fenoménem se však setkávají i staré země EU jako např. Švédsko, Irsko nebo Velká Británie a v oblasti černého pracovního trhu i další země současné evropské pětadvacítky.

9 Srovnání podnikatelských podmínek Norska a ČR

Tabulka 8: Založení společnosti

	Norsko	ČR	OECD
Procedury	4	10	6.2
Dny	13	24	16.6
Náklady (v % HNP USD na osobu)	2.5	8.9	5.3
Min. kapitál (v % HNP USD na osobu)	25.1	36.8	36.1

pozn.: HNP = hrubý národní příjem

Mezi potřebné procedury v Norsku patří:

- Ověření rozvahy nezávislým auditorem
- Registrace podnikání (ne déle než 3 měsíce po podepsání memoranda)
- Registrace na daňovém úřadě
- Zajištění platby zdravotního pojištění zaměstnavatelem pro zaměstnance

Za povšimnutí stojí, že všechny položky týkající se ČR mají vyšší hodnotu. Stát se podnikatelem v Norsku je rychlejší, levnější a administrativně méně náročné.

Tabulka 9: Hmotná výstavba podniku

	Norsko	ČR	OECD
Procedury	13	31	14.0
Dny	104	271	149.5
Náklady (v % HNP USD na osobu)	50.4	145	72.0

Nejvíce času zabírá v Norsku zajištění stavebního povolení (60 dní) se souvisejícími náklady 11 300 USD.

Tabulka 10: Najímání a propouštění zaměstnanců

	Norsko	ČR	OECD
Index obtížnosti najímání	61	33	27.0
Index obtížnosti propouštění	40	30	27.4
Náklady na najmutí (v % platu)	14.1	35	21.4
Náklady na propouštění (týdenních platů)	13.0	21,7	31.3

pozn.: indexy nabývají hodnot 0 až 100, přičemž vyšší číslo znamená vyšší rigiditu

Tabulka 11: Registrace majetku

	Norsko	ČR	OECD
Procedury	1	4	4.7
Dny	1	123	31.8
Náklady (v% hodnoty majetku)	2.5	3,0	4.3

V ČR celých 120 dní zabere žádost o registraci na Katastrálním úřadě. Obdobná procedura v Norsku trvá jeden den.

Tabulka 12: Získání úvěru

	Norsko	ČR	OECD
Index kvality zákonů	6	6	6.3
Index informovanosti o úvěrech	4	5	5.0

pozn.: indexy nabývají hodnot 1 až 10, vyšší číslo znamená lepší kvalitu

Tabulka 13: Placen1 dan1

	Norsko	ČR	OECD
Mnořství dan1 (včetně DPH, soc. a zdrav. pojiřtění apod.)	3	14	15.3
Čas spojený s jejich placením (v hodinách)	87	930	202.9
Celková daňová zátěž (v% ze zisku)	46.1	49	47.8

V Norsku patří do této kategorie pouze 3 položky:

- Daň z přidané hodnoty
- Daň z příjmu právnických osob
- Příspěvek na sociální pojiřtění

Tabulka 14: Obchodování přes hranice

	Norsko	ČR	OECD
Počet dokumentů potřebných pro export	4	5	4.8
Čas nutný k realizaci exportu (dny)	7	20	10.5
Náklady na 1 kontejner (v USD)	518	713	811
Počet dokumentů potřebných pro import	4	8	5.9
Čas nutný k realizaci importu (dny)	7	22	12.2
Náklady na 1 kontejner (v USD)	468	823	883

10 Závěr

Ze zkoumaných údajů vyplývá, že finanční, časové i organizační podmínky založení podnikání v Norsku jsou pro podnikatele příznivější než v České republice. Pokud by se český podnikatel rozhodl založit společnost v Norsku, stačí mu k tomu méně procedur, finančních prostředků i času. To samé platí i pro hmotnou výstavbu podniku. I když daň z příjmu právnických osob je u nás nižší, celková, daňová zátěž je v podstatě na stejné úrovni. Český podnikatel navíc stráví s placením daní mnohem více času. Při obchodování přes hranice musí český podnikatel opět počítat s vyššími náklady a s delším časovým intervalem nutným pro jeho realizaci.

Pro české podnikatele se nabízejí příležitosti především při těžbě ropy a zemního plynu. Další perspektivní položkou je cestovní ruch, kde zatím český kapitál chybí. Podnikatelé také mohou využívat norských finančních prostředků z Norského finančního mechanismu, pokud splní příslušné požadavky. Konkurenční výhodou českého podnikatele je stále poměrně levná pracovní síla. Pokud chce podnikatel na norském trhu uspět, musí především dodávat výrobky v dohodnutém termínu a v požadované kvalitě. Vzhledem k očekávanému budoucímu růstu ceny ropy se jako nejperspektivnějším sektorem jeví právě těžba ropy a zemního plynu, lze se ovšem ucházet o zakázky i například ve stavebnictví.

Seznam pramenů

Literatura

- [1] FOTR, J.: Podnikatelský plán a investiční rozhodování. Praha: Grada 1999. ISBN 80-7169-812-1
- [2] JESINSKY, Geir M.: Har du planer om a starte eget firma?. Stokke: Royaltix 2006. ISBN 978-82-573-0904-6
- [3] KALÍNSKÁ, E., PETŘÍČEK, V. a kol.: Mezinárodní obchod I. Praha: Oeconomica 2003. ISBN 80-245-0600-9
- [4] RABAN, P.: Obchodní zákoník. Praha: Eurounion 2003. ISBN 80-7317-021-3
- [5] SYNEK, M. a kol.: Podniková ekonomika. Praha: Beck 2006. ISBN 80-7179-892-4
- [6] VEBER, J. a kol.: Management: základy, prosperita, globalizace. Praha: Management Press 2000. ISBN 80-7261-029-5
- [7] ŽÁK, Milan a kol.: Velká ekonomická encyklopedie. Praha: Linde Praha 1999. ISBN 80-7201-172-3

Další zdroje

- [8] CERMANOVÁ, K.: Diplomová práce: Podnikatelské příležitosti malého a středního podnikání ve Španělsku. Praha: Vysoká škola ekonomická 2003

Internetové zdroje

www.businesscenter.cz
www.businessinfo.cz
www.czso.cz
www.ihned.cz
www.mzv.cz
www.mfcr.cz

www.bedin.no
www.introengelsk.cappelen.no
www.intsok.no
www.norge.no
www.odin.dep.no
www.ssb.no

www.nortrade.com
www.statoil.com
www.visitnorway.com

www.epp.eurostat.ec.europa.eu

www.doingbusiness.org

Seznam tabulek

Tabulka 1: HDP – objem a meziroční přírůstky

Tabulka 2: Vývoj inflace

Tabulka 3: Vývoj nezaměstnanosti

Tabulka 4: Struktura HDP

Tabulka 5: Daňové odvody společností

Tabulka 6: Rozložení příspěvků mezi jednotlivé země

Tabulka 7: Bilance vzájemné obchodní výměny - v mil. USD

Tabulka 8: Založení společností

Tabulka 9: Hmotná výstavba podniku

Tabulka 10: Najímání a propouštění zaměstnanců

Tabulka 11: Registrace majetku

Tabulka 12: Získání úvěru

Tabulka 13: Placení daní

Tabulka 14: Obchodování přes hranice

Tabulka 15: HDP na hlavu v paritě kupní síly pro rok 2005, EU25 = 100

Tabulky 1-4,7: zdroj: www.businessinfo.cz

Tabulka 5: zdroj: www.ssb.no

Tabulka 6: zdroj: www.mfer.cz

Tabulky 8-14: zdroj: www.doingbusiness.org

Tabulka 15: zdroj: www.czso.cz

Přílohy:

P.1 Ekonomická úroveň členů EU a některých dalších zemí

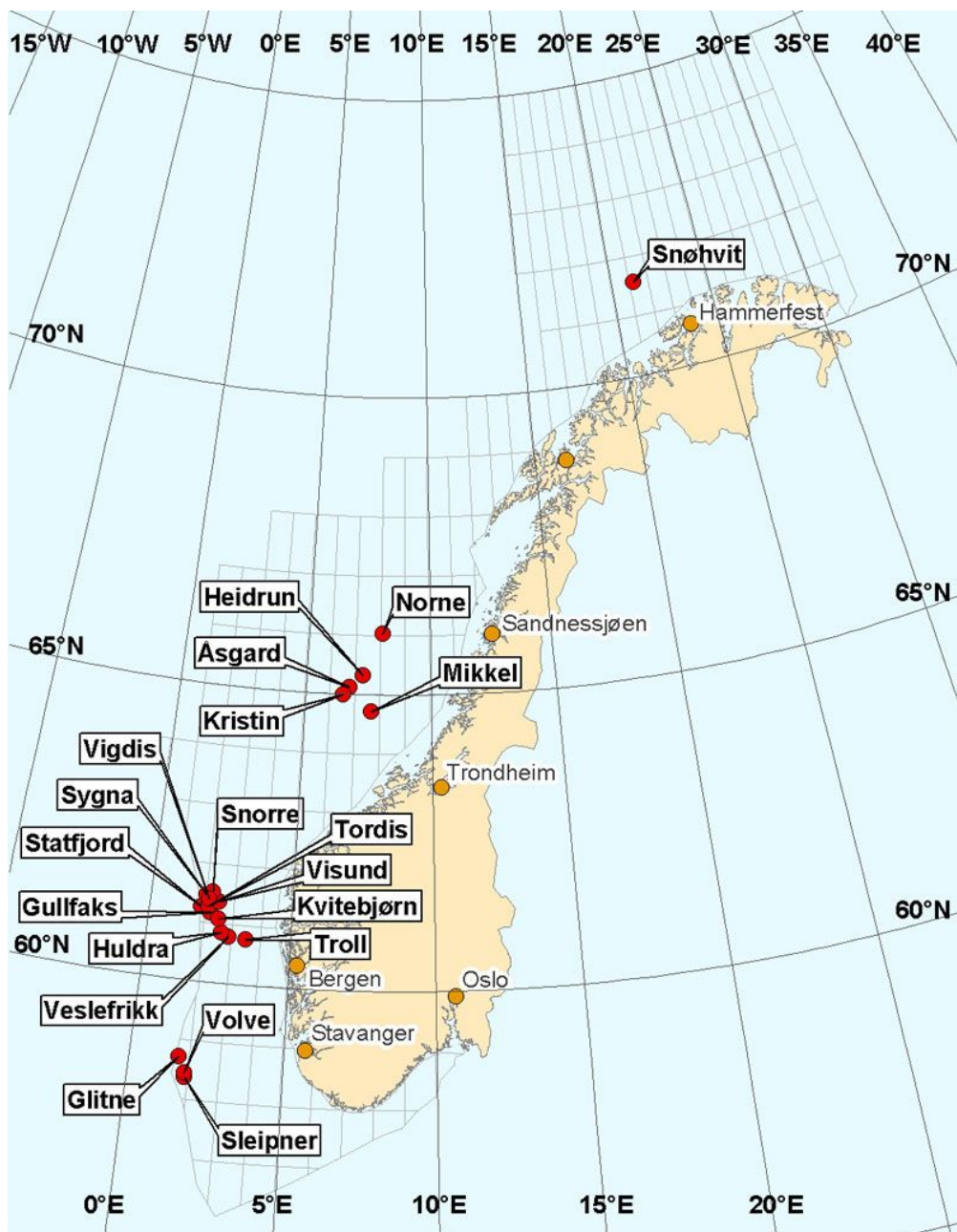
Tabulka 15: HDP na hlavu v paritě kupní síly pro rok 2005, EU25 = 100%

Lucembursko	248%	Česká republika	73%
Irsko	137%	Portugalsko	71%
Dánsko	124%	Malta	69%
Nizozemsko	123%	Maďarsko	61%
Rakousko	123%	Estonsko	57%
Belgie	118%	Slovensko	55%
Spojené království	115%	Litva	52%
Švédsko	115%	Polsko	50%
Finsko	112%	Lotyšsko	47%
Německo	110%	Rumunsko	35%
Francie	109%	Bulharsko	32%
Eurozóna	106%	Chorvatsko	47%
Itálie	103%	Turecko	31%
EU25	100%	Makedonie	26%
Španělsko	99%		
Kypr	83%	Norsko	165%
Řecko	82%	Švýcarsko	128%
Slovinsko	80%	Island	126%

P.2 Ropné a plynárenské těžební lokality v Norsku

Obrázek 1: Lokality těžby ropy a zemního plynu v Norském a Barentsově moři

zdroj: www.statoil.com

P.3 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v Norsku

zdroj: www.businessinfo.cz

Adresa Velvyslanectví a Honorárních konzulátů ČR : (příslušnost pro Norsko a Island)

Velvyslanectví ČR:

Fritzners gate 14
N – 0244 Oslo
tel. : + 47 2212 1030, + 47 2212 1031
fax : + 47 2255 3395
e-mail : oslo@embassy.mzv.cz
web : www.mzv.cz/oslo

Konzulární odbor:

tel. : + 47 2212 1034, mobilní telefon KO (pomoc v nouzi): + 47 9261 12 83
fax : + 47 2254 8332
e-mail : oslo@embassy.mzv.cz

Obchodně ekonomický úsek:

tel. : + 47 2212 1036, + 47 2212 1031
fax : + 47 2255 3395
e-mail : commerce_oslo@mzv.cz

Honorární konzuláty:

pan Dag A. Stiegler (anglicky, norský)
honorární konzul
návštěvy: Fortunen 1, 5013 Bergen
Adresa poštovního styku: P.O.Box 1124, 5809 Bergen

tel. : + 47 5521 5401
fax : + 47 5521 5425
e-mail: bergen@honorary.mzv.cz

pan Oddvar Kr. Karlsen (anglicky, norský)
honorární konzul
návštěvy: Kaspø Maskin AS , Hoeggveien 66, Trondheim
Adresa poštovního styku: P.O.Box 1862 Lade, 7440 Trondheim

tel. : + 47 9323 3100
fax : + 47 7392 0085
e-mail: trondheim@honorary.mzv.cz